

Projecte Lingüístic de Centre [PLC]

(Aprovat al Consell Escolar de centre, en data 18-03-2024)

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ

2. ANÀLISI DEL CONTEXT

3. OFERTES DE LENGÜES ESTRANGERES

3.1 PRIMERA LENGUA ESTRANGERA: ANGLÈS

3.2 SEGONA LENGUA ESTRANGERA: FRANCÈS

3.3 TERCERA LENGUA ESTRANGERA: ALEMANY

4. OBJECTIUS EN RELACIÓ ALS APRENTATGES I ÚS DE LES LENGÜES

5. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE DE LES LENGÜES

6. RECURSOS I ACCIONS COMPLEMENTÀRIES

6.1. RECURSOS COMPLEMENTARIS

6.2 ACCIONS COMPLEMENTÀRIES

7. LA COMUNICACIÓ INTERNA I LA RELACIÓ AMB L'ENTORN

1. INTRODUCCIÓ

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'Educació, en el títol II, estableix el règim lingüístic del sistema educatiu de Catalunya i, a l'article 14, determina que els centres públics han d'elaborar, com a part del projecte educatiu, un projecte lingüístic que emmarqui el tractament de les llengües al centre. El model lingüístic català planteja l'educació plurilingüe com alguna cosa més que ensenyar i aprendre diferents llengües.

El PLC ha de servir per configurar una escola catalana estratègicament oberta a les diferents situacions canviants de la societat plurilingüe i pluricultural per tal que l'alumnat pugui interactuar amb l'entorn, que aculli i accepti totes aquelles persones que en formen part i se senti capaç de participar en un marc social ampli.

Cal que tot l'alumnat esdevingui competent en l'ús del català, del castellà i d'altres llengües i que el català arribi a ser la llengua comuna per a la creació d'espais plurilingües i interculturals que facilitin el desenvolupament de ciutadans i ciutadanes conscients i amb esperit actiu i crític.

És un model que implica que totes les llengües, les curriculars i les pròpies, contribueixen a desenvolupar la competència comunicativa de cada alumne, de manera que les pugui utilitzar per adquirir nous coneixements i per assolir una comunicació efectiva amb diverses llengües i en diferents circumstàncies i situacions. El context plurilingüe esdevé una oportunitat, fonamentalment per la transferència interlingüística quan es treballa de forma coordinada.

El nostre model lingüístic es concreta en una pràctica docent que pivota en la gestió integrada de les llengües i dels continguts i facilita tant l'aprenentatge de les llengües com

la construcció de coneixement a través de diferents llengües. Aquest model situa la llengua al centre de l'aprenentatge: com a instrument fonamental per al desenvolupament personal, social, acadèmic i professional de tots els alumnes, i com a garantia d'equitat i cohesió social.

2. ANÀLISI DEL CONTEXT

L'institut Daniel Blanxart i Pedrals està situat a Olesa de Montserrat, municipi del Baix Llobregat, amb una població de 23.779 habitants (dades de l'INE a 2018).

El municipi compta amb un alta presència d'escoles concertades que comporta que la demanda dels centres públics es vegi afectada.

El gruix dels nostres alumnes prové de les quatre escoles públiques del casc urbà, a parts prou iguals: l'Escola Josep Ferrà i Esteva, l'Escola Montserrat, l'Escola Sant Bernat i l'Escola Puigventós.

Actualment, una bona part dels i les alumnes que comencen l'ESO al nostre centre provenen de barris on la llengua catalana no és la llengua de relació en tots els àmbits de comunicació (familiar, escolar...).

L'ús del català entre el nostre alumnat és escàs, malgrat que gairebé tot l'alumnat ha passat ja per un projecte d'immersió lingüística en l'educació primària. La nostra tasca educadora i formadora és evitar l'estroncament d'aquest procés iniciat en l'educació primària i donar-li continuïtat.

A més, en els últims anys la societat catalana i en concret l'olesana, ha hagut

d'acomodar-se a diversos canvis socials, especialment els produïts per la creixent mobilitat de poblacions. ciutadans i ciutadanes d'arreu del món conviuen ara a Catalunya i en són part de les comunitats educatives. En el nostre centre és un reflex d'aquesta riquesa cultural i podem parlar de més d'un 20,3% d'alumnes d'origen estranger a l'ESO, baixant considerablement el percentatge quan es tracta del Batxillerat (10,4%) i dels cicles formatius (9,7% del grau mig i 11,3% del grau superior). En la majoria dels casos, quan no utilitzen la seva llengua autòctona, interactuen en castellà.

La procedència es diversa:

-A partir de les enquestes realitzades dins del marc del Programa de les trobades dels Coordinadors LIC dels municipi la majoria d'alumnat d'origen estranger prové del Magrid, seguit dels països llatinoamericans i en un percentatge significativament inferior de Romania, Ucraïna, Portugal i Xina.

Cal prendre consciència que la manca de contextos on s'empri la llengua catalana comporta la segregació sistemàtica de l'alumnat que no disposa d'altres contextos on aprendre-la i, per tant, comporta dificultats en la seva inclusió.

Construir una escola per a tothom, que treballi contra l'exclusió i contra la reproducció de les desigualtats socials i econòmiques, vol dir garantir a l'alumnat l'accés igualitari a les llengües, de manera que es respecti el seu dret d'assolir llengües oficials, així com el nivell de competències en llengües estrangeres que definim.

El nivell socioeconòmic de les famílies és divers, tot i que una majoria són d'un nivell mitjà, també trobem alumnes procedents de famílies d'un nivell baix amb unes necessitats que requereixen una major atenció educativa. Així mateix, hi ha una petita part dels alumnes

amb seguiment de serveis socials. Les reunions de la CAS (on assisteix la referent de Serveis Socials de l'Ajuntament del nostre centre es realitzen setmanalment, per tal de poder atendre i donar ràpida resposta a les necessitats d'aquest alumnat.

3. OFERTA DE LLENGÜES ESTRANGERES

Una de les finalitats del projecte, amb una clara vocació plurilingüe, és millorar la competència en llengua anglesa dels alumnes del centre. En aquest sentit, les accions que es desenvolupen s'orienten a incrementar el temps d'exposició de l'alumnat en llengua anglesa, tant en l'apenentatge formal com en l'informal, amb l'objectiu de capacitar l'alumne per interactuar amb el món en diverses llengües i de manera crítica.

3.1 PRIMERA LENGUA ESTRANGERA: ANGLÈS

El centre ofereix, com a primera llengua estrangera, l'anglès a tots els cursos de l'ESO i al Batxillerat. També s'ofereix als cicles formatius de grau mitjà que es fan al centre (Gestió administrativa, Sistemes microinformàtics i xarxes, Guia en el medi natural i de temps de lleure, Atenció a persones en situació de Dependència) i als cicles formatius de grau superior (Administració i finances, Ensenyament i animació socioesportiva, Desenvolupament d'aplicacions WEB i Integració Social).

Un dels objectius del projecte de direcció és la millora de la competència de llengua anglesa. El centre es proposa millora en relació a:

- Percentatge d'alumnes de 4t d'ESO que superen les competències bàsiques en anglès.
- Percentatge d'alumnes que assoleixen el B1 en anglès en finalitzar l'educació obligatòria.
- Percentatge d'alumnes que assoleixen el B2 en anglès en finalitzar l'educació post

obligatòria.

Per aquesta raó i durant tota l'etapa de l'ESO, intentem treballar aspectes que contriueixin principalment a l'assoliment de la competència comunicativa en llengua estrangera, sense perjudici dels aprenentatges de gramàtica bàsica, coneixement del funcionament de la llengua i aspectes culturals.

Per la consecució d'aquests objectius:

- L'optativa de Literatura Universal, que s'oferta a 1r de Batxi s'imparteix parcialment en anglès.
- A 2n de Batxillerat s'ofereix la matèria optativa "First Certificate Preparation" orientada a la preparació per al First del nostre alumnat.
- La matèria de Visual i Plàstica de 2n de l'ESO s'imparteix totalment en llengua anglesa i parcialment a 3r d'ESO.
- S'ofereix una estada a Londres de 5 dies per perfeccionar la llengua a 1r de batxillerat.
- El centre compta amb 2 places estratègiques d'anglès: una de dibuix i un altra d' Educació Física.

3.2 SEGONA LLENGUA ESTRANGERA: FRANCÈS

En tots els cursos de l'ESO i el Batxillerat s'ofereix la possibilitat d'estudiar francès com a segona llengua estrangera. Creiem que aquesta opció és de vital importància en un món pluricultural.

Per practicar la llengua francesa s'ofereix una estada de 3 dies al Sud de França per a l'alumnat de 3r de la ESO.

També es realitza l'activitat "Sortida de l'exili", proposada per l'Entorn d'aprenentatge del Canigó que es fa amb l'alumnat de 2n de Batxillerat com un projecte interdisciplinari entre la matèria de francès i el departament de socials. Durant aquesta activitat es creen diferents situacions de comunicació amb parlants francesos durant els dos dies de l'estada, es realitzen presentacions, s'enregistren vídeos a mode de guia de viatge, etc.

3.3 TERCERA LLENGUA ESTRANGERA: ALEMANY

S'ofereix com a optativa de 2n de Batxillerat la possibilitat d'estudiar una tercera llengua que és l'alemany.

4. OBJECTIUS EN RELACIÓ AMB L'APRENTATGE I ÚS DE LES LLENGÜES

Objectius generals del sistema educatiu

1. Garantir, en acabar l'educació obligatòria, el domini equivalent de les llengües oficials (B2 al final de l'ESO i C1 al final del batxillerat).
2. Garantir un grau de competència suficient en una o dues llengües estrangeres (B1 al final de l'ESO i B2 al final del batxillerat de la primera llengua estrangera).
3. Reconèixer i fer presents, a les aules i al centre les llengües familiars dels alumnes d'origen estranger i facilitar-ne l'aprenentatge.
4. Capacitar els alumnes per conviure en una societat multilingüe i multicultural.
5. Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua vehicular del sistema educatiu i potenciar-ne l'ús per part de l'alumnat.
6. Garantir l'acollida i l'atenció lingüística de l'alumnat nouvingut, i la seva integració a l'aula ordinària.

Objectius específics

Hem prioritzat els següents objectius.

1. Garantir el domini de l'expressió oral i escrita del nostre alumnat per tal que sigui capaç d'expressar-se de forma correcta, raonada i coherent, en acabar l'etapa.
2. Facilitar als alumnes l'assoliment de l'hàbit de la lectura per anar adquirint, a poc a poc, una veu pròpia i reflexiva que faciliti la participació en la societat.
3. Promoure el tractament integrat de les llengües a fi de reforçar i millorar la competència plurilingüe de l'alumnat.
4. Fomentar la competència comunicativa en els aprenentatges de totes les matèries.
5. Afavorir l'atenció a la diversitat a l'aula, així com l'adaptació i integració de l'alumnat nouvingut.
6. Formar persones competents en l'ús d'eines digitals que afavoreixen tant el tractament correcte de la informació com l'expressió escrita.
7. Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua vehicular del sistema educatiu i potenciar-ne l'ús per part de l'alumnat.

Els usos lingüístics del centre

La llengua catalana no és únicament una llengua objecte d'aprenentatge. És la llengua vehicular de la institució i, per tant, la llengua d'ús habitual a tots els espais del centre, en la relació amb la comunitat educativa i amb tots els estaments socials en general. Tot i així, es generen espais i activitats perquè altres llengües s'equiparin a la vehicular (projecte coberta descoberta, optativa de teatre a 1r i 2n ESO, obres teatrals, estades a l'estranger...).

És important que:

A) els alumnes, en finalitzar els ensenyaments obligatoris, tinguin un domini ple de les llengües oficials catalana i castellana. Es dona una rellevant importància a la competència oral i escrita en ambdues llengües.

B) Els alumnes siguin competents en una llengua estrangera i tinguin l'oportunitat d'aprendre'n una de segona i fins i tot una tercera llengua.

Quant a l'ús de les llengües i, per especificar, l'institut ha de garantir que:

Es duen a terme en llengua catalana les activitats internes de centre: les exposicions dels professors, les activitats d'aprenentatge i d'avaluació, la interacció entre docents i alumnes i les activitats de formació del professorat, excepte aquelles que tinguin com a objectiu explícit promoure el coneixement i l'ús d'altres llengües. S'utilitza com a vehicle normal d'expressió la llengua catalana en manifestacions culturals i públiques i en les activitats de projecció externa del centre. La retolació dels espais de l'institut és en llengua catalana. La presència de les altres llengües es fa a partir de les produccions dels alumnes. Els equips docents són un model lingüístic de referència per als alumnes. També es fan visibles i es reconeixen les llengües vinculades als orígens familiars dels alumnes estrangers i la promoció del seu aprenentatge.

5. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES.

En relació als objectius específics anteriors es concreten les següents actuacions.

1. Garantir el domini de l'expressió oral i escrita en llengua catalana i en llengua castellana del nostre alumnat per tal que sigui capaç d'expressar-s'hi de forma correcta, raonada i coherent, en acabar l'etapa.

- Realització d'exposicions orals en la programació de totes les matèries.
- Incorporació de tècniques de dramatització (optativa de teatre a 1r i 2n de l'ESO).
- Participació en el Pla lector municipal col·laborant en la creació d'un conte col·laboratiu entre tots el centres olesans.
- Participació en els Jocs Florals d'Olesa.
- Participació en la Mostra del Sambori d'Òmnium cultural.
- Foment de l'activitat literària amb el certamen literari del centre.
- Participació en el Certamen de Lectura en veu alta de la Fundació Enciclopèdia catalana.
- Projecte "jo també llegeixo a les vacances" amb col·laboració de la biblioteca Santa Oliva.
- Participació al programa de la ràdio olesana "Hotel Gori" en la secció tots llegim amb l'alumnat de 1r i 3r d'ESO per presentar un llibre de lectura.
- Activitat "Explica'm un conte": alumnat de 4t d'ESO expliquen un conte a l'alumnat de 1r de primària pels diferents parcs del municipi.
- Foment de la llengua escrita oferint l'optativa "Creació Literària" a 1r de Batxillerat.
- Foment de la llengua oral en la 1a llengua estrangera oferint l'optativa d'anglès oral a 3r d'ESO.

2. Facilitar als alumnes l'assoliment de l'hàbit de la lectura per anar adquirint, a poc a poc, una veu pròpia i reflexiva que faciliti la participació en la societat.

- Dinamització de la biblioteca de centre.
- Realització de clubs de lectura a 1r i 2n d'ESO (optativa).
- Inscripció de l'alumnat de 1r ESO al Projecte Legiland, plataforma per al foment de la lectura.
- Projecte "Coberta descoberta" amb alumnat de 1r i 2n d'ESO realitzat a l'hora del pati
- Incorporació de tècniques de dramatització (optativa de teatre a 1r i 2n de l'ESO).
- Foment de l'activitat literària amb el certamen literari del centre.

- Participació en el Certamen de Lectura en veu alta de la Fundació Enciclopèdia catalana.
- Projecte “jo també llegeixo a les vacances” amb col·laboració de la biblioteca Santa Oliva.
- Participació al programa de la ràdio olesana “Hotel Gori” en la secció tots llegim amb l'alumnat de 1r i 3r d'ESO per presentar un llibre de lectura.
- Activitat “Explica'm un conte”: alumnat de 4t d'ESO expliquen un conte a l'alumnat de 1r de primària pels diferents parcs del municipi.

3. Promoure el tractament integrat de les llengües a fi de reforçar i millorar la competència plurilingüe de l'alumnat.

- Implementació de seqüències didàctiques competencials i de projectes de comunicació integrats.
- Coordinació dels diferents departaments de llengües.
- Disseny i implantació a 3 punts d'olesa de “Casetes d'intercanvi de llibres” per tal que tota la població pugui accedir a la lectura. El disseny i fabricació i el manteniment de les casetes és fet per l'alumnat de l'IFE.
- Vinculació de la didàctica de les llengües als interessos dels alumnes.

4. Fomentar la competència comunicativa en els aprenentatges de totes les matèries.

- Implicació de la resta de matèries en l'ús de les llengües des d'un enfocament comunicatiu (oral i escrit).

5. Afavorir l'atenció a la diversitat a l'aula, així com l'adaptació i integració de l'alumnat nouvingut.

- Coordinació amb els tutors de sisè dels centres de primària adscrits al nostre centre (o d'altres quan sigui el cas) per tal de recollir informació de l'alumnat que s'incorpora a primer de l'ESO del nostre centre
- Codocència en els grups flexibles (català, castellà i anglès).
- Coordinació entre el tutor de l'aula ordinària i el tutor de l'aula d'acollida amb tot l'equip

docent.

6. Formar persones competents en l'ús d'eines digitals que afavoreixen tant el tractament correcte de la informació com l'expressió escrita.

- Utilització de les TAC en l'aprenentatge de les llengües i en totes les àrees curriculars des de les matèries i des dels projectes.
- Oferta de l'optativa a 2n d'ESO "Programing i robòtica" i 4t d'ESO "Digitalització".

7. Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua vehicular del sistema educatiu i potenciar-ne l'ús per part de l'alumnat.

- Dinamització de l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre.
- Projecte "Coberta Descoberta" a l'hora del pati amb l'alumnat de 1r i 2n d'ESO.
- Realització d'exposicions orals en la programació de totes les matèries.
- Incorporació de tècniques de dramatització (optativa de teatre a 1r i 2n de l'ESO).
- Participació en el Pla lector municipal col·laborant en la creació d'un conte col·laboratiu entre tots el centres olesans.
- Participació en els Jocs Florals d'Olesa.
- Participació en la Mostra del Sambori d'Òmnium cultural.
- Foment de l'activitat literària amb el certamen literari del centre.
- Participació en el Certamen de Lectura en veu alta de la Fundació Enciclopèdia catalana.
- Projecte "jo també llegeixo a les vacances" amb col·laboració de la biblioteca Santa Oliva.
- Participació al programa de la ràdio olesana "Hotel Gori" en la secció tots llegim amb l'alumnat de 1r i 3r d'ESO per presentar un llibre de lectura.
- Activitat "Explica'm un conte": alumnat de 4t d'ESO expliquen un conte a l'alumnat de 1r de primària pels diferents parcs del municipi.

6. RECURSOS I ACCIONS COMPLEMENTARIS

6.1. Recursos complementaris

- Aula d'acollida Existeix un pla d'acollida on es recullen i se sistematitzen part de les actuacions i mesures organitzatives que s'han de posar en marxa per facilitar la incorporació de l'alumnat nouvingut en el context d'un centre inclusiu, on esdevé molt important la coordinació entre el tutor de l'aula ordinària, el tutor de l'aula d'acollida i l'equip docent.

- Desdoblaments i codocències en anglès, castellà i català de 1r a 4t d'ESO.

6.2. Accions complementàries

-Estada de 3 dies al Sud de França per a l'alumnat de 3r de la ESO.

-Estada de 5 dies a Londres amb l'alumnat de 1r de Batxillerat.

-Concursos (Diada de Sant Jordi, Certamen de lectura en veu alta).

-Obres de teatre.

-Clubs de lectura (a l'ESO,dins del projecte Coberta Descoberta i al Batxillerat amb col·laboració a la Biblioteca Santa Oliva).

-Participació al programa de la ràdio olesana "Hotel Gori" en la secció tots llegim amb l'alumnat de 1r i 3r d'ESO per presentar un llibre de lectura.

-Projecte "Explica'm un conte": alumnat de 4t d'ESO expliquen un conte a l'alumnat de 1r de primària pels diferents parcs del municipi.

-Participació en el Pla lector municipal col·laborant en la creació d'un conte col·laboratiu entre tots el centres olesans.

- Participació en els Jocs Florals d'Olesa.

- Participació en la Mostra del Sambori d'Òmnium cultural.
- Projecte "jo també llegeixo a les vacances" amb col·laboració de la biblioteca Santa Oliva.

7. LA COMUNICACIÓ INTERNA I LA RELACIÓ AMB L'ENTORN

La llengua catalana, com a llengua pròpia de Catalunya, serà la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge en les activitats docents: exposicions dels professors, material didàctic, activitats d'aprenentatge i d'avaluació, interaccions entre docents o entre docents i alumnes, reunions, informes i comunicacions. També en tot l'àmbit d'organització i de comunicació a través de la plataforma de gestió de centre. A més, el català serà la llengua utilitzada en les activitats administratives i en les comunicacions orals i/o escrites entre el centre i l'entorn, sens perjudici del que determinen els articles 16.4 i 16.5 de la Llei d'educació.